

Socialförvaltningens handlingsplan mot våldsbejakande extremism 2017 - 2018

Maj 2017

stockholm.se

**Socialförvaltningens handlingsplan mot våldsbejakande
extremism**

Maj 2017

Dnr:

Utgivningsdatum:

Kontaktperson:

Innehåll

Inledning	4
Definitioner	4
Olika våldsbejakande extremistmiljöer i Sverige.....	5
Socialförvaltningen	6
Socialförvaltningens roll i arbetet mot våldsbejakande extremism	7
Lokal lägesbild	8
Socialförvaltningens befintliga verksamhet.....	8
Förebyggande arbete.....	8
Verksamhet med förebyggande eller upptäckande funktion.....	8
Förhindrande arbete	11
Verksamhet med upptäckande eller åtgärdande funktion	11
Samverkan	12
Socialförvaltningens aktivitetsplanering 2017 - 2018.....	12
Kartläggning av verksamheter inom socialförvaltningen	14
Etablering av förvaltningsspecifik utbildningsplan.....	14
Genomförande av utbildningsinsatser	14
Etablering av förvaltningsspecifik kommunikationsplan.....	14
Strukturerad samverkan i akuta skeden	14

Inledning

I en demokrati har alla rätt att uttrycka sina politiska åsikter, även sådana som kan uppfattas som obekväma. Politiska handlingar som står i strid med demokratins grundläggande spelregler kan dock aldrig accepteras. Det är därför viktigt att värna demokratin mot våldsbejakande extremism.¹

För att säkerställa Stockholms stads förmåga att förebygga och försvåra våldsbejakande extremism i staden beslutade kommunfullmäktige i maj 2016 om stadsövergripande riktlinjer mot våldsbejakande extremism.² I enlighet med dessa inrättades en central samordnare för att koordinera stadens arbete. Den centrala samordnaren är placerad på stadsledningskontoret, avdelningen för välfärdsutveckling. Till sin hjälp har den centrala samordnaren utpekade samordnare i alla stadsdelsförvaltningar samt i social-, utbildnings-, idrotts-, kultur- och arbetsmarkandsförvaltningen. I *Budget 2017 – Ett Stockholm för alla* framgår att stadens arbete mot våldsbejakande extremism ska stärkas med utgångspunkt i de beslutade riktlinjerna.

En av flera åtgärder som beskrivs i riktlinjerna är att stadsdelsnämnderna och berörda facknämnder ska utarbeta lokala handlingsplaner som redogör för vilka aktiviteter nämnden avser att genomföra. Enligt stadens riktlinjer ska handlingsplanen behandlas av ansvarig nämnd och godkännas av kommunstyrelsen. Handlingsplanen ska följas upp årligen inom ramen för ordinarie styrning under målet om att Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar. En första uppföljning av vidtagna åtgärder görs i samband med årets verksamhetsberättelse. Uppföljning sker även löpande i olika forum, exempelvis inom ramen för samverkan med lokalpolisen. Handlingsplanen revideras årligen utifrån aktuell lägesbild. Lägesbilden tas fram tillsammans med andra berörda nämnder samt i samarbete med polisen. Nästa revidering sker i samband med tertialrapport 1 2018. I revideringen ska status på föregående års vidtagna åtgärder framgå.

Definitioner

Nedan framgår definitioner av olika begrepp som används kring våldsbejakande extremism.

Våldsbejakande – handlingar såsom att stödja, uppmåna till eller delta i ideologiskt motiverade våldshandlingar för att främja en sak.

Extremism – rörelser, ideologier eller individer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning. Den grundläggande politiska normen, där politiska mål och samhällsförändringar kan påverkas genom politiken och uppnås genom demokratiska processer, accepteras inte. Extremism används också för att beskriva företeelser där individer använder extrema metoder för att förändra samhället i önskad riktning.

Radikalisering – Den process som leder till att en person eller en grupp stödjer eller utövar ideologiskt motiverat våld för att främja en sak. De individer som anslutit sig till våldsbejakande extremist-miljöer har nästan alltid genomgått en radikaliseringsprocess där det går att identifiera betydande likheter i radikaliseringsprocessen oavsett till vilken ideologi en person radikaliserats.

¹ Kommittédirektiv 2014:103 En nationell samordnare för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism

² Riktlinjer avseende stadens arbete mot våldsbejakande extremism, dnr 155-943/2015

Olika våldsbejakande extremistmiljöer i Sverige

För närvarande finns, i enlighet med den nationella samordnarens definition, i huvudsak tre våldsbejakande extremistiska miljöer i Sverige: den våldsbejakande högerextremistiska vit makt-miljön, den våldsbejakande vänsterextremistiska autonoma miljön och den våldsbejakande islamistiska extremistmiljön. Därutöver finns ensamagerande extremister som motiveras till våldshandlingar av olika ideologier, men som inte tillhör nämnda grupper eller nätverk. Nedan beskrivningar är hämtad ur *Våldsbejakande extremism i Sverige - nuläge och tendenser* (ds 2014:4).

Autonoma miljön

Den autonoma miljön strävar efter ett klasslöst samhälle utan styre från någon auktoritet. Uppfattningen inom miljön är att dagens demokrati inte är tillfredsställande. Den enda styrelseformen som kan accepteras är ett självstyre från folket. Inom miljön hävdas att kapitalistiska drivkrafter har greppet om dagens samhälle och att detta utgör ett hinder för att uppnå idealsamhället – ett samhälle som är jämställt och klasslöst och där människor med olika ursprung och sexuell läggning ska kunna leva på lika villkor. Vissa sammanslutningar inom den autonoma miljön menar att ett nytt styrelseskick endast kan uppnås genom revolution.

Vit makt-miljön

Vit makt-miljön ser framför sig ett etniskt homogent samhälle där det inte förekommer inslag av andra kulturer. De menar att människosläktet kan delas in i raser och de ser negativt på invandring av människor som de inte räknar till den vita rasen. Synen på människosläktet som indelad i raser finns inom hela vit makt-miljön även om det varierar hur starkt detta lyfts fram. Uppfattningarna kan variera från föreställningen om ett raskrig där extremisterna är soldater, till en uppfattning om att olika raser ska få tillåtas existera i världen vid sidan av varandra så länge de olika raserna inte blandas. Omvärlden förknippar ofta vit makt-miljön med den nationalsocialistiska ideologin och flera aktörer inom miljön har anammat denna (även om det inte gäller för samtliga i miljön).

Inom vit makt-miljön är en del av målet ett auktoritärt styre och det verkar finnas drivkrafter för tydlig struktur, ordning och totala lösningar. Sedan en tid präglas delar av vit makt-miljön av en utveckling där man oftare talar om kultur istället för ras. De använder benämningar som patriotism eller ”nationella rörelsen” för att beskriva sig själva.

Våldsbejakande islamistisk extremism

Den svenska våldsbejakande islamistiska miljön inspirerades övergripande av en salafistisk-jihadisk ideologi. Detta ideologiska paraply förenar både al-Qaida och Islamiska Staten (IS). IS är en utbrytarorganisation från al-Qaida och skillnaden dem emellan ligger närmast i att IS har en mer extrem syn på vilka de uppfattar som fienden. Enligt IS är alla som inte delar deras ideologi att betrakta som motståndare, vilket innebär att även muslimer som inte överensstämmer med gruppens övertygelser utmålas som fiender och utgör legitima måltavlor.

Gemensamt för dem båda är dock att ideologin motiverar attentat mot civila, dels enligt deras egen logik som svar på ockupation av muslimska länder och våld mot muslimer, dels som ett svar på upplevda kränkningar av islam. Målet som beskrivs är att genom våld införa ett islamiskt styre (sharia) inom ramen för en domedagsprofetia. Det västerländska demokratiska styrelseidealet, kolonialismen och förhållanden som tillskrivs västvärlden anses ha fördärvat islam. Västvärldens sekularisering och sätt att leva görs då även till mål för angrepp från miljöns extremister.

I samband med inbördeskriget i Syrien och de spridningseffekter som följde i närliggande länder lyckades IS skickligt profitera på det maktvakuum som uppstod. Genom propaganda på social media attraherade gruppen många anhängare, och när de utropade sitt kalifat i juni 2014 ökade tillströmningen till en nivå som saknar

historisk jämförelse. Idag beräknar säkerhetstjänster att drygt 5000 individer rest från Europa för att ansluta sig till gruppen.

IS har även uppmuntrat till att anhängare bör utföra attentat i sina hemländer – med de vapen de har att tillgå. Många av de terrorattentat som drabbat Europa sedan 2014 kan härledas till IS - antingen genom attentatpersoner som har haft direkt kontakt med terrororganisationen, eller som på något sett inspirerats av dess upprop och ideologi.

Socialförvaltningen

Socialförvaltningen är indelad i fyra avdelningar; socialtjänst-avdelningen, avdelningen för stadsövergripande sociala frågor, avdelningen för mottagande av nyanlända och administrativa avdelningen.

Avdelningen för stadsövergripande frågor ansvarar för strategiska stadsövergripande frågor om socialtjänst. Det innebär bland annat att avdelningen har i uppgift att följa upp att verksamheten bedrivs utifrån likställighet, rättssäkerhet och med god kvalitet för stadens invånare samt att vi stödjer utvecklingen av en evidensbaserad praktik, beställer och sprider forskning, erbjuder utbildningar, ger processtöd i lokala utvecklingsprojekt och fungerar som ett nav i samverkansarbete mellan olika aktörer. Avdelningen ger också förslag till inriktning i principiella frågor till kommunstyrelse- och fullmäktige samt besvarar remisser och yttrar sig till socialnämnden i frågor som rör stadens samlade insatser. Inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor finns en stab, kompetenscenter barn och unga, kompetenscenter vuxna, kvalitet och uppföljning samt LSS-hälsa.

Socialtjänst-avdelningen ansvarar för stadens stadsövergripande verksamheter som vänder sig direkt till vuxna, barn och unga. Vid avdelningen finns bland annat Stockholms stad socialjour som ansvarar för akuta sociala insatser utanför kontorstid. Jouren har öppet dygnet runt årets alla dagar. Socialjouren har också uppsökande verksamhet riktad till olika målgrupper som befinner sig i offentliga miljöer och som kan vara i behov av socialtjänstens insatser.

Avdelningen tillhandahåller också institutions-, öppen- och familjehemsvård för barn, unga och vuxna, boenden för ensamkommande barn och unga, öppen rådgivning och konsultation till alkohol- och narkotikaberoende, rekrytering och utbildning av jourhem och familjehem, skyddade boenden för kvinnor och ungdomar som utsätts för våld i nära relation/hedersrelaterat våld liksom ett resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld. Inom avdelningen drivs också korttidshem för barn och vuxna samt kollektiv verksamhet enligt LSS.

Avdelningen för mottagande av nyanlända ansvarar för att ta emot nyanlända flyktingar som anvisats till Stockholm. Huvudsakligen arbetar avdelningen med boendefrågan, initialt ekonomiskt bistånd och samhällsinformation.

Administrativa avdelningen svarar för förvaltningsövergripande planerings- och utredningsarbete, administrativ service till nämnden och dess utskott, föreningsstöd, råd och stöd i upphandlingsfrågor, personalfrågor, kommunikationsfrågor, ekonomifrågor och IT-frågor. Vid avdelningen handläggs ärenden enligt alkohollagen. Vidare finns boutredare som handlägger dödsboärenden.

Socialförvaltningens roll i arbetet mot våldsbejakande extremism

Socialförvaltningen och dess avdelningar har sedan januari 2017 *en gemensam samordnare* för förvaltningens arbete mot våldsbejakande extremism. Samordnarens uppgifter definieras i nära samarbete med förvaltningens ledning och stadens centrala samordnare.

Socialförvaltningens samordnare ansvarar för att förvaltningen genomför nödvändiga aktiviteter i förhållande till arbetet mot våldsbejakande extremism.

Under 2017 och 2018 ansvarar samordnaren för att genomföra en fördjupad analys av de av förvaltningens verksamheter som kommer i kontakt med individer som riskerar att ansluta sig till en våldsbejakande ideologi eller vill lämna en våldsbejakande miljö. Samordnaren ansvarar därefter för att etablera en förvaltningsspecifik utbildningsplan och kommunikationsplan samt erbjuda relevanta utbildningsinsatser. Samordnaren ansvarar för att arbetet följs upp och utvärderas löpande under 2017 och 2018 inom ramen för ordinarie rapporteringstillfällen.

Socialförvaltningens samordnare representerar förvaltningen i internationella, nationella, regionala och lokala sammanhang där erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling sker som är betydelsefullt för förvaltningens utveckling i arbetet mot våldsbejakande extremism.

Samordnaren ska tillsammans med Socialförvaltningens ledning och den centrala samordnaren i staden utveckla en organisationsmodell. Modellen ska visa hur de verksamheter inom förvaltningen som bedöms ha en särskilt *förhindrande eller åtgärdande* funktion ska förhålla sig till varandra i det fall en akut situation skulle uppstå. Organisationen bör i allt väsentligt följa den befintliga organisation som finns vid kris och katastroftillfällen.

Organisationsmodellen kommer också behöva förhålla sig till hur andra myndigheter som arbetar mot våldsbejakande extremism organiserar sitt arbete. Modellen behöver därför utformas i samverkan med andra myndigheter. Den förvaltningsspecifika organisationsmodellen behöver också förhålla sig till eventuella organisationsmodeller som stadsledningskontorets samordnare mot våldsbejakande extremism fastställer som gällande för staden.

Tillsammans med socialtjänstavdelningen ansvarar samordnaren för att förvaltningen tillvaratar och utvecklar det redan befintliga arbetet med avhopparverksamhet genom enheten för hemlösa och sociala insatsgrupper för unga vuxna.

Socialförvaltningens lokala samordnare finns på *avdelningen för stadsövergripande frågor*. Avdelningen har bland annat i uppdrag att stödja stadsdelsförvaltningarnas preventiva insatser samt sprida och samla kunskaper och effektiva och evidensbaserade metoder. Avdelningen har därför redan fungerande strukturer och nätverk för informations- och kunskapsutbyte med stadsdelsförvaltningarna. Avdelningen har sedan årsskiftet utökats med en personal som ska arbeta specifikt med våldsbejakande extremism, kriminella nätverk och sociala insatsgrupper. Denna person är också förvaltningens lokala samordnare och ansvarar för att hålla ihop förvaltningens arbete. Samordnaren erbjuder genom sin kompetens på området och stadsövergripande stödjande funktion vid avdelningen för stadsövergripande frågor, en kompletterande funktion till stadens centrala samordnare mot våldsbejakande extremism.

Lokal lägesbild

Socialförvaltningens befintliga verksamhet

Socialförvaltningen utvecklar stadens socialtjänst genom samordning, vägledning, uppföljning och utbildning. Socialförvaltningen erbjuder även ett stort antal stadsövergripande sociala tjänster och funktioner. Genom detta kommer också förvaltningen på många olika sätt att kunna följa och stötta stadsdelsförvaltningarna i deras arbete med att ta fram lokala lägesbilder.

Flera av socialförvaltningens verksamheter kommer att kunna användas i stadens arbete med att förebygga och förhindra våldsbejakande extremism.

Utifrån den kartläggning av förvaltningens verksamheter som redovisas nedan behöver en fördjupad analys göras av vilka av dessa som kan och bör ingå i stadens arbete mot våldsbejakande extremism. En analys behöver även göras av vad det till exempel skulle innebära för medarbetarna att ge insatser till individer som är motiverade att hoppa av och långvarigt lämna destruktiva extremistiska miljöer.

Därefter ska socialförvaltningen identifiera vilka av förvaltningens verksamheter, funktioner och personal som bör prioriteras vad gäller utbildning och kompetensutveckling samt undersöka hur behoven ska tillgodoses och kompetenssatsningen genomföras.

Vilken typ av kunskap olika verksamheter och dess personal skulle behöva ha för att kunna bidra ytterligare och flytta fram positionerna i arbetet mot våldsbejakande extremism, beror främst på vilken typ av verksamhet och uppdrag det handlar om – förebyggande (och upptäckande) eller förhindrande (och åtgärdande).

Verksamheterna som kan komma i fråga kategoriseras nedan utifrån följande två funktionsnivåer:

- Förebyggande
- Förhindrande

Förebyggande arbete

Förebyggande aktiviteter riktas mot individer eller grupper som är mottagliga för rekrytering av våldsbejakande extremism, eller till deras anhöriga, och syftar till att förhindra att individer ska ansluta sig till en våldsbejakande ideologi.

Verksamhet med förebyggande eller upptäckande funktion

Förebyggande – verksamheten har en särskild funktion för att förebygga radikaliseringsprocesser genom att sprida kunskap och verka demokratifrämjande.

Upptäckande – verksamheten har en särskild funktion av att ha kunskap för att upptäcka potentiella radikaliseringsprocesser och vidareförmedla kunskapen till rätt aktör för åtgärd.

PLUS Föräldrastöd

Förebyggande funktion

PLUS utvecklar, utbildar och förvaltar föräldraprogram och andra insatser som främjar barns utveckling.

Mini Maria

Upptäckande funktion

Utredning och behandling vid Mini Maria vänder sig till ungdomar som har ett riskbruk, missbruk eller beroende av alkohol eller droger.

Stödcentrum

Upptäckande funktion

Stödcentrum arbetar inom de tre polisområdena i Stockholm Stad i syfte att tidigt uppmärksamma ungdomar misstänkta för brott samt erbjuda stöd till de ungdomar som utsatts för brott. Stödcentrum erbjuder medling vid brott mellan målsägare och gärningsperson samt närvarar vid polisför med ungdomar under 18 år.

Särskilt kvalificerad kontaktperson

Upptäckande funktion

Särskilt kvalificerad kontaktperson (SKKP) ger stöd och vägledning åt unga (-21 år) med svårare problematik, ett omfattande vårdbehov och hög risk för missbruk och kriminalitet.

Ungdomstjänst

Upptäckande funktion

Stockholms stads resurs för att genomföra påföljden ungdomstjänst. Ungdomar som begått brott döms till ungdomstjänst med oavlönat arbete och påverkansprogram.

Giovannis akut- och korttidsboende

Upptäckande funktion

Målgruppen är ungdomar 13-20 år. Placering sker via Stockholm stads socialjour, stadsdelsförvaltningar och kranskommuner enligt socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga.

Kruton – Skyddat boende

Upptäckande funktion

Kruton tar emot flickor i åldrarna 16-25 år som utsatts för hedersrelaterat våld. Förutom kvalificerat kontaktmannaskap erbjuds skyddsutredningar. Boendet är ett kollektivboende med plats för åtta flickor eller unga kvinnor. För pojkar finns särskilda skyddslägenheter i kombination med kvalificerat stöd.

Relationsvåldcentrum

Upptäckande funktion

Genom Relationsvåldscentrum (RVC) får personer över 18 år, som har varit utsatta för partners våld eller hedersrelaterat våld, stöd under rättprocessen.

Samtalsmottagning – våld i nära relationer

Upptäckande funktion

Samtalsmottagningen tar emot personer som fyllt 18 år och bor i Stockholms Stad.

Boende- och behandlingsenheten

Upptäckande funktion

10 (15)

En stadsövergripande resurs som tillhandahåller insatser för vuxna med missbruks- eller psykosociala problem. Enheten omfattar många olika boenden och behandlingsenheter.

Origo

Förebyggande och upptäckande funktion

Origo är ett myndighetsgemensamt resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld och erbjuder ett stöd för ungdomar mellan 13 och 26 år som lever i en hederskontext. Till Origo kan också yrkesverksamma och frivilligorganisationer som arbetar med målgruppen vända sig.

Enheten för juridik, upphandling och föreningsstöd

Förebyggande och upptäckande funktion

Enheten ansvarar för socialförvaltningens upphandlings- och juridikfrågor, samt för ekonomiskt stöd till organisationer som bedriver verksamhet som är förenlig med socialtjänstens målsättning och inriktning. Det gäller verksamheter och projekt som kompletterar eller är alternativ till socialtjänstens insatser. Individinriktade verksamheter bedöms vara viktiga och prioriteras.

Enheten för ensamkommande

Förebyggande och upptäckande funktion

Stockholms stad driver boenden och en öppen mottagning för stöd och vägledning för ensamkommande flyktingungdomar, både för asylsökande och för ungdomar som har fått uppehållstillstånd.

Avdelningen för nyanlända och Intro Stockholm

Förebyggande och upptäckande funktion

Verksamheten tar emot nyanlända flyktingar som anvisats till Stockholm. Intro Stockholm prövar rätten till initialt ekonomiskt bistånd i avvaktan på etableringsersättning. Verksamheten erbjuder socialt stöd och praktisk hjälp i samband med bosättning och erbjuds samhällsinformation och introduktion.

Ungdomsjouren

Förebyggande och upptäckande funktion

Ungdomsjouren bedriver socialt uppsökande arbete mot barn och ungdomar. Syftet är att förebygga att barn och ungdomar hamnar i missbruk, kriminalitet, prostitution eller annat socialt nedbrytande beteende. Ungdomsjouren arbetar nära polisen och landstinget.

Familjecentraler

Förebyggande och upptäckande funktion

Samverkansplattform som syftar till att stärka det förebyggande och tidiga stödet till barn och föräldrar. Målsättningen är att en förstärkt samverkan mellan öppna förskolan, barnavårdscentral, Barnmorskemottagning och andra kommunala resurser ska skapa bättre förutsättningar för barn och föräldrar att tidigt skapa en positiv utveckling. En familjecentral innebär att barnavårdscentral, barnmorskemottagning och kommunens resurser delar lokaler och tillsammans arbetar föräldrastödjande. Verksamheten bedrivs sedan 2016 som ett stadsövergripande utvecklingsprojekt i de sju prioriterade ytterstadsområdena. Verksamheten utvecklas i nära samarbete med aktuella stadsdelsnämnder och landstinget.

Samverkan skola och stadsdelsförvaltning

Förebyggande och upptäckande funktion

Samverkansplattform inriktad mot elever med hög frånvaro och låg måluppfyllelse. Målsättning med plattformen är att resurseffektivisera skolans och stadsdelsförvaltningens samlade resurser för att bidra till

att fler elever går ut grundskolan med gymnasiebehörighet. Grundbemanningen av plattformen utgörs av skolornas elevhälsoteam samt elev- och föräldrastödjande personalresurser från stadsdelsförvaltningen. Verksamheten bedrivs sedan 2013 som ett stadsövergripande utvecklingsprojekt i de sju prioriterade ytterstadsområdena. Verksamheten utvecklas i nära samarbete med aktuella stadsdelsnämnder samt utbildningsförvaltning.

Förhindrande arbete

Förhindrande aktiviteter riktar in sig på individer som befinner sig i våldsbejakande extremistmiljöer, och deras anhöriga, och syftar till att förhindra att individerna begår ideologiskt motiverade våldshandlingar samt främja och hjälpa de som lämnar den våldsbejakande miljön. Dessa individer är främst föremål för rättsvårdande myndigheter men rör också i viss mån socialtjänstens ansvar och verksamheter.

Verksamhet med upptäckande eller åtgärdande funktion

Upptäckande – verksamheten har en särskild funktion av att ha kunskap för att upptäcka potentiella radikaliseringsprocesser och vidareförmedla kunskapen till rätt aktör för åtgärd.

Åtgärdande – verksamheten har en särskild funktion att kunna erbjuda ett konkret stöd till individer och/eller anhöriga som befinner sig i en radikaliseringsprocess eller som vill lämna en extrem organisation.³

Stockholms stads socialjour

Upptäckande och åtgärdande funktion

Socialjouren ansvarar för socialtjänstens insatser vid akuta sociala problem utanför kontorstid. Jouren har öppet dygnet runt årets alla dagar. Många ärenden handläggs i samråd med polis, sjukvård och andra samarbetspartners. Socialjouren ansvarar för den akuta psykosociala krisberedskapen i Stockholms stad samt för att berörd stadsdelsförvaltning aktiveras.

Enheten för hemlösa – Avhopparverksamhet

Åtgärdande funktion

Stöd till individer som vill lämna grovt brottslig verksamhet, och som har kontakt med polisens avhopparverksamhet. Socialtjänsten erbjuder insatser som till exempel tillfälligt stödboende eller tillfällig bostad med boendestöd. Ideologiskt motiverad brottslighet är inte ett hinder för att få hjälp av stadens avhopparverksamhet. En utveckling av detta arbete ska ske.

Kriscentrum för kvinnor och barn

Upptäckande och Åtgärdande funktion

Ett skyddat boende för den som har utsatts för våld i nära relationer. Förutom tryggt boende erbjuds bland annat skyddsutredning, praktiskt stöd, hjälp till skyddad identitet och sekretessmarkering.

Eurenii Minne akut- och utredningshem och föräldrastöd

Upptäckande och åtgärdande funktion

Arbetar med familjer där barnet misstänks fara illa eller där föräldraskapet är ifrågasatt. Målgruppen är familjer med barn i åldrarna 0–12 år.

³ Jmf. Riktlinjer avseende stadens arbete mot våldsbejakande extremism, Stadsledningskontoret, välfärdsutvecklingsavdelningen.

Sociala insatsgrupper för unga

Upptäckande och åtgärdande funktion

Sociala insatsgrupper för unga är en samverkansplattform inriktad på att stödja ungdomar 12-18 år med medel eller hög risk att återfalla i kriminalitet. Målsättning med plattformen är att resurseffektivisera samhällets samlade resurser och att förhindra att individer i målgruppen utvecklar livstils kriminalitet eller rekryteras till kriminella nätverk. Syftet är också att underlätta avhopp från kriminella nätverk. Samverkansplattformen ska bedrivas i nära samverkan mellan socialtjänst och polismyndighet. Andra betydelsefulla samverkansparter är skola, föreningar, samfund, arbetsmarknadsförvaltning med flera. Sociala insatsgrupper bedrivs idag som permanent verksamhet i de flesta av Stockholms ytterstadsområden.

Sociala insatsgrupper för unga vuxna

Upptäckande och åtgärdande funktion

Sociala insatsgrupper för unga är en samverkansplattform inriktad på att stödja unga vuxna 19-29 år med medel eller hög risk att återfalla i kriminalitet. Målsättning med plattformen är att resurseffektivisera samhällets samlade resurser och att förhindra att individer i målgruppen utvecklar livstils kriminalitet eller rekryteras till kriminella nätverk. Syftet är också att underlätta avhopp från kriminella nätverk. Samverkansplattformen ska bedrivas i nära samverkan mellan socialtjänst och polismyndighet. Andra betydelsefulla samverkansparter är kriminalvård, arbetsmarknadsförvaltning, arbetsförmedling, föreningar, samfund med flera. Sociala insatsgrupper bedrivs idag som utvecklingsprojekt i sex av sju av Stockholm stads prioriterade ytterstadsområden.

Socialförvaltningens lokala samordnare kommer tillsammans med förvaltningens projektledare för sociala insatsgrupper att bistå kommunstyrelsen i att se över behovet av metodutveckling för att stärka, alternativt avlasta, de sociala insatsgrupperna avseende avhopparverksamhet.

Samverkan

Socialförvaltningens lokala samordnare deltar i nätverk för kunskapsutbyte på lokal, nationell och internationell nivå utifrån stadens riktlinjer. I arbetet att ta fram en organisationsmodell tillsammans med stadens centrala samordnare mot våldsbejakande extremism etableras samverkan och tydliga samverkansstrukturer med kriminalvård, polis, säkerhetspolis och andra berörda instanser.

Socialförvaltningens aktivitetsplanering 2017 - 2018

Följande aktiviteter avser förvaltningen att genomföra under 2017 och 2018:

Åtgärd	Ansvarig aktör	Andra aktörer	Påbörjas	Uppföljning
Bildande av förvaltningsövergripande arbetsgrupp	Socialförvaltningens samordnare samt förvaltningens avdelningschefer		14 Augusti 2017	1 september 2017
Fördjupad analys av förvaltningens verksamheter	Socialförvaltningens samordnare i samarbete med den förvaltningsövergripande arbetsgruppen		1 september 2017	Ordinarie uppföljning

Ta fram organisationsmodell och rutiner för strukturerad samverkan i akuta skeden	Socialförvaltningens samordnare tillsammans med förvaltningsledning	Stadens centrala samordnare	2017	Ordinarie uppföljning
Ta fram kommunikationsplan för spridning av aktuell omvärldsbevakning	Socialförvaltningens samordnare	Förvaltningens kommunikatörer Stadens centrala samordnare	2017	Ordinarie uppföljning
Etablera utbildningsplan för särskilt berörd personal inom förvaltningen	Socialförvaltningens samordnare samt förvaltningsledning	Stadens centrala samordnare	2017	Ordinarie uppföljning
Planera kompetensutveckling för personal inom förvaltningen	Socialförvaltningens samordnare i samarbete med den förvaltningsövergripande arbetsgruppen	Stadens centrala samordnare	2017	Ordinarie uppföljning
Genomföra kompetensutveckling för personal inom förvaltningen	Socialförvaltningens samordnare i samarbete med den förvaltningsövergripande arbetsgruppen och förvaltningsledning	Stadens centrala samordnare	2018	Ordinarie uppföljning
Planera kompetensutveckling för stadsdelsförvaltningar med utgångspunkt ur socialförvaltningens stadsövergripande uppdrag att stödja och utveckla socialtjänsten i Stockholm stad.	Socialförvaltningens samordnare	Stadens centrala samordnare Stadsdelsförvaltningar genom socialförvaltningens olika nätverk för stadens socialtjänst.	2017	Ordinarie uppföljning
Genomföra kompetensutveckling för stadsdelsförvaltningar med utgångspunkt ur socialförvaltningens stadsövergripande uppdrag att stödja och utveckla socialtjänsten i Stockholm stad.	Socialförvaltningens samordnare	Stadens centrala samordnare Stadsdelsförvaltningar genom socialförvaltningens olika nätverk för stadens socialtjänst.	2018	Ordinarie uppföljning

Fördjupad analys av verksamheter inom socialförvaltningen

En kartläggning av verksamheter inom förvaltningen som har betydelse i arbetet mot våldsbejakande extremism kommer att göras. Detta för att få en uppfattning om vilka verksamheter och medarbetare som bör utbildas för att inkluderas i stadens arbete mot våldbejakande extremism. Verksamheternas uppsökande arbete mot grupper som finns i närheten av våldsbejakande extremistiska organisationer och miljöer, inklusive internet, ska utvecklas. Bildande av förvaltningsövergripande arbetsgrupp, planering för genomförande av kartläggning, analys etc. ska ske i nära samarbete med ansvariga vid Socialtjänstavdelningen och Administrativa avdelningen.

Etablering av förvaltningsspecifik utbildningsplan

Utbildningsplanen görs upp i samråd med förvaltningsledningen och stadens centrala samordnare. Planen ska tydliggöra vilka verksamheter som berörs särskilt, såsom avhopparverksamheten vid enheten för hemlösa, och som därmed ska prioriteras vad gäller utbildning. Vilken typ av utbildning olika verksamheter behöver avgörs utifrån funktionsnivå. Utbildningsplanen ska säkerställa att relevanta verksamheter och relevant personal deltar i de stadsövergripande utbildningar som stadens centrala samordnare organiserar.

I utbildningsplanen ingår även att tydliggöra stadens organisation kring arbetet mot våldsbejakande extremism i en tydlig konkret information där kontaktuppgifter finns att tillgå, "*Hur gör jag?*".

Genomförande av kompetensutveckling

Erbjuda kompetensutveckling inom förvaltningen avseende arbetet mot våldsbejakande extremism. Planera och genomföra kompetensutveckling för stadsdelsförvaltningar avseende arbetet mot våldsbejakande extremism. Detta arbete ska ske med utgångspunkt ur socialförvaltningens stadsövergripande uppdrag att stödja och utveckla socialtjänsten i Stockholm stad och genom olika nätverk som förvaltningen ansvarar för.

Strukturerad samverkan, kompetens och erfarenhetsutbyte

Socialförvaltningens lokala samordnare ska bistå övriga nämnder med viss generell kunskapsuppbyggnad och delta i ett kunskapsutbyte i staden kring hur staden arbetar med riktade insatser. Våldsbejakande extremism som kunskapsområde är outvecklat och förvaltningen behöver ha en hög ambitionsnivå i sitt omvärldsbevakande arbete. Den lokala samordnaren och berörd personal ska delta i kompetensutvecklande sammanhang och erfarenhetsutbyten kring frågor som berör arbetet mot våldsbejakande extremism. Under överskådlig framtid är det nödvändigt att detta sker i både internationella, nationella, regionala och lokala sammanhang.

Etablering av förvaltningsspecifik kommunikationsplan

Kommunikationsplanen visar hur aktuell omvärldsbevakning sprids till verksamheterna.

Kommunikationsplanen tas fram tillsammans med stadens centrala samordnare i samarbete med berörda chefer och medarbetare inom Socialförvaltningen.

Strukturerad samverkan i akuta skeden

I händelse av att en akut situation skulle uppstå gäller Socialjourens krisledningsplan som beskriver *förvaltningens arbete* vid olyckor. Socialjouren har uppdaterad information om stadsdelarnas krisplaner.

Larmvägar vid en extraordinär händelse

Om larm inkommer via Socialjouren

- Larm inkommer till Socialjouren
- Socialjouren kontaktar Socialjourens enhetschef

- Socialjouren kontaktar direktör på berörd förvaltning direkt. Direktören avgör om det psykosociala omhändertagandet, POSOM, i den egna förvaltningen ska aktiveras
- Vid en extraordinär händelse informerar socialjouren även direktören vid socialförvaltningen (SoF)
- Direktören vid SoF informerar stadsdirektören om Socialjourens gjorda och planerade insatser

Om larm inkommer via TIB, tjänsteman i beredskap

- Stadsdirektören avgör om det finns behov av samordning och insatser från den centrala krisledningsorganisationen, CKL
- Socialjouren informerar kontinuerligt direktören vid SoF om gjorda och planerade insatser
- Direktören vid SoF ansvarar för att hålla den kontinuerliga kontakten med stadsdirektören

Om en händelse klassas som extraordinär kan stadsdirektör besluta att ge Socialjouren i uppdrag att lokalt samordna det psykosociala omhändertagandet i och mellan förvaltningar även under kontorstid